

বম্বে ৰাজ্য.....আবেদনকাৰী

বনাম

পাগুৰাং বিনায়ক চাফলকাৰ আৰু অন্যান্য.....প্ৰতিপক্ষ

ৰায়দানৰ তাৰিখ: ১৩/০৩/১৯৫৩

বিচাৰপীঠ: মহাজন,মেহৰ চান্দবিচাৰপীঠ

মহাজন,মেহৰ চান্দ

ভগৱতী, নটৱাৰলাল এইচ.

উদ্ধৃতি:

১৯৫৩ এআইআৰ ২৪৪ ১৯৫৪ এছচিআৰ ৭৭৩

আইনৰ উৎসৰ তথ্য :

আৰ ১৯৬৫ এছ চি ১৮১৮ (২৮)

আৰ এফ ১৯৭১ এছ চি ১৪৭৪ (১১)

আৰ ১৯৮৪ এছ চি ৭৯০ (১৬)

আৰ এফ ১৯৮৬ এছ চি ১৩৭ (৫৭)

আইন:

বম্বে বিল্ডিং (নিৰ্মাণ নিয়ন্ত্ৰণ) আইন, ১৯৪৮, ধাৰা ১৫ - বম্বে সাধাৰণ দফা আইন, ১৯০৪, ধাৰা ২৫ - অধ্যাদেশ বাতিল আৰু আইন হিচাপে পুনৰ প্ৰণয়ন - অধ্যাদেশৰ অধীনত জাৰি কৰা অধিসূচনাসমূহ বলবৎ থাকিব নে নহয় - আইনৰ ব্যাখ্যা- বিধিগত ৰূপকথা।

শিৰোনাম:

১৯৪৮ বোম্বাই বিল্ডিং (নিৰ্মাণৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ) অধ্যাদেশটো উক্ত অধ্যাদেশৰ অনুসূচীত উল্লেখ কৰা কিছুমান ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য হৈছিল, আৰু অধ্যাদেশৰ দ্বাৰা ইয়াত নিহিত ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰি চৰকাৰে ১৯৪৮ চনৰ ১৫ জানুৱাৰীৰ এক জাননীৰ জৰিয়তে চিনেমা আৰু অন্যান্য মনোৰঞ্জনৰ স্থানৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব বিচৰা অট্টালিকাৰ ক্ষেত্ৰত ৰজাৰিৰিকৈ ধৰি আন কিছুমান ক্ষেত্ৰলৈ ইয়াৰ ব্যৱস্থা সম্প্ৰসাৰিত কৰিছিল। ১৯৪৮ চনত এই অধ্যাদেশখন বম্বে বিল্ডিং (নিৰ্মাণ নিয়ন্ত্ৰণ) আইন, ১৯৪৮ অনুসৰি বাতিল কৰা হয় যাৰ বিধানসমূহ পূৰ্বৰ অধ্যাদেশৰ দৰেই আছিল। আইনখনৰ ধাৰা ১৫(১)-এ সেই অধ্যাদেশ বাতিল কৰিছিল আৰু ঘোষণা কৰিছিল যে "বম্বেসাধাৰণ দফা আইন, ১৯০৪ ৰ ধাৰা ৭ আৰু ২৫ৰ বিধানসমূহ বাতিলৰ ক্ষেত্ৰত এনেদৰে প্ৰযোজ্য হ'ব যেন সেই অধ্যাদেশখন এক আইন আছিল।"

আদালতে বম্বেউচ্চ ন্যায়ালয়ৰ সিদ্ধান্ত বাতিল কৰি কয় যে উল্লিখিত আইনৰ ধাৰা ১৫(১) আৰু বম্বেসাধাৰণ দফা আইন, ১৯০৪ৰ ধাৰা ২৫ৰ সঠিক ব্যাখ্যাৰ ভিত্তিত ১৯৪৮ চনৰ ১৫ জানুৱাৰীত অধ্যাদেশৰ অধীনত জাৰি কৰা জাননী ১৯৪৮ চনৰ আইনৰ অধীনত কাৰ্যকৰী হৈ আছিল। সেই অনুসৰি, জাননীখনত নিৰ্দিষ্ট কৰা অনুসৰি ৰজাৰিৰিকৈ ধৰি ৰাজ্যখনৰ অতিৰিক্ত অঞ্চলসমূহক সামৰি ল'বলৈ আইনখনৰ বিধানসমূহ সম্প্ৰসাৰিত কৰা হৈছিল।

"এক্স পাৰটে: ইনৰে লেভি" (চ. ডি. ১৭, পৃষ্ঠা ৭৪৬) আৰু "ইস্ট এন্ড ডুয়েলিং কো. লিমিটেড বনাম ফিল্মবুৰি বৰো কাউন্সিল" ([১৯৫২] এ.চি.১০৯)ৰ উল্লেখ কৰা হৈছে।।

ফৌজদাৰী আপীল অধিকাৰক্ষেত্ৰ: ফৌজদাৰী আপীল নং ৬২/১৯৫১

১৯৫০ চনৰ ৬ জানুৱাৰী তাৰিখে ৰজাৰিৰী চহৰৰ মহকুমা দণ্ডাধীশ, এফ. চিয়ে ফৌজদাৰী গোচৰ নং ৭৭ ত দিয়া ৰায় আৰু আদেশৰ বিৰুদ্ধে ব'ম্বেৰ উচ্চ ন্যায়ালয়ত দাখিল কৰা ফৌজদাৰী আপীল নং ৩১৯-তেওঁৰ (ন্যায়াধীশ বাভড়েকাৰ আৰু ব্যাসে দিয়া) দিয়া ৰায় আৰু আদেশৰ বিৰুদ্ধে ভাৰতৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ত আপীল চলাবলৈ ১৯৫১ চনৰ ১৪মে তাৰিখে এই আদালতে বিশেষ অনুমতি প্ৰদান কৰে।

আপীলকাৰীৰ হৈ ভাৰতৰ মহান্যায়বাদী এম চি চেটালভাড(লগত জি. এন.যোশী আৰু পি এ মেহতা।

প্ৰতিপক্ষৰ হৈ কে. বি. চৌধুৰী।

১৩ মাৰ্চ ১৯৫৩। সন্মানীয় ন্যায়াধীশ মহাজনে আদালতৰ ৰায়দান প্ৰদান কৰিছিল। উত্তৰদাতাসকলৰ বিৰুদ্ধে বম্বে বিল্ডিং (নিৰ্মাণ নিয়ন্ত্ৰণ) আইন, ১৯৪৮ৰ ধাৰা ৪ৰ লগতে ধাৰা ৯(২) ৰ অধীনত দণ্ডনীয় অপৰাধ সংঘটিত কৰাৰ অভিযোগ উত্থাপন কৰা হৈছিল, যিয়ে ব'ম্বেৰ বিল্ডিং নিয়ন্ত্ৰকৰ পৰা প্ৰয়োজনীয় অনুমতি লাভ নকৰাকৈ চিনেমা থিয়েটাৰ ভৱন নিৰ্মাণৰ কাম আৰম্ভ কৰিছিল। ৰল্লগিৰিৰ মহকুমা দণ্ডাধীশ মতে এই আইনখন বৈধভাৱে ৰল্লগিৰিলৈ সম্প্ৰসাৰিত নোহোৱাৰ বাবে নিৰ্মাণৰ বাবে অট্টালিকা নিয়ন্ত্ৰকৰ কোনো অনুমতিৰ প্ৰয়োজন নাই। সেই অনুসৰি তেওঁ তেওঁলোকক দোষমুক্ত কৰিছিল। এই ৰায়ৰ বিৰুদ্ধে ৰাজ্য চৰকাৰে উচ্চ ন্যায়ালয়ত দাখিল কৰা আপীলত উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ দোষমুক্ত কৰাৰ ৰায়টো বাহাল ৰাখিছিল। উক্ত দোষমুক্ত কৰা আদেশৰ বিৰুদ্ধে বিশেষ অনুমতিৰ দ্বাৰা কৰা আপীলটোয়েই হৈছে আমাৰ সন্মুখত বিচাৰ্য বিষয়।

ভাৰতৰ এটৰ্নী জেনেৰেলে বোম্বে ৰাজ্য চৰকাৰৰ হৈ এই আশ্বাস দি আদালতৰ পৰা বিশেষ অনুমতি লাভ কৰে যে আদালতৰ সিদ্ধান্ত যিয়েই নহওক কিয়, আপীল কৰা বিষয়টোৰ সন্দৰ্ভত প্ৰতিপক্ষসকলৰ বিৰুদ্ধে কোনো ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা নহ'ব। আপীলৰ শুনাৰ সময়ত বিদ্বান এটৰ্নী জেনেৰেলে স্পষ্ট কৰি দিছিল যে দোষমুক্ত কৰাৰ আদেশক বেয়া বুলি ঘোষণা কৰাৰ ফলত প্ৰতিপক্ষসকলৰ ওপৰত বা তেওঁলোকৰ বিল্ডিং সম্পূৰ্ণ হোৱাত কোনো প্ৰতিকূল পৰিণাম নপৰিব, আৰু প্ৰতিপক্ষসকলে নিৰ্মাণ নিয়ন্ত্ৰকৰ অনুমতি অবিহনে আৰম্ভ কৰা বিল্ডিংটো সম্পূৰ্ণ কৰাৰ বাবে পদক্ষেপ লোৱাৰ সময়ত ৰাজ্য চৰকাৰে কোনো ধৰণে হস্তক্ষেপ নকৰিব। ৰাজ্য চৰকাৰে কেৱল আইনৰ প্ৰশ্নটো পৰীক্ষাৰ গোচৰ হিচাপে নিষ্পত্তি কৰাটো বিচাৰে কাৰণ উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ সিদ্ধান্তক যদি প্ৰত্যাহ্বান জনোৱা নহয়, তেন্তে ইয়াৰ সুদূৰপ্ৰসাৰী প্ৰভাৱ পৰিব। প্ৰতিপক্ষসকলৰ বিৰুদ্ধে বিচাৰৰ প্ৰক্ৰিয়া চলাৰ তথ্যসমূহ চমুকৈ এনে ধৰণৰ-

বম্বে ৰাজ্যত বম্বে বিল্ডিং (নিৰ্মাণ নিয়ন্ত্ৰণ) অধ্যাদেশ, ১৯৪৮ বলবৎ হৈ আছিল। ইয়াৰ অনুসূচীত নিৰ্দিষ্ট কিছুমান অঞ্চলৰ ক্ষেত্ৰত ই প্ৰযোজ্য আছিল। ৰল্লগিৰি জিলা তাত নিৰ্দিষ্ট কৰা অঞ্চলসমূহৰ ভিতৰত এটা নাছিল। অধ্যাদেশৰ ধাৰা (১) ৰ উপধাৰা (৪)য়ে চৰকাৰী গেজেটত অধিসূচনাৰ জৰিয়তে প্ৰাদেশিক চৰকাৰক এনে অধিসূচনাত নিৰ্দিষ্ট কৰা আন যিকোনো ক্ষেত্ৰলৈ ইয়াৰ ব্যৱস্থাসমূহ সম্প্ৰসাৰণ কৰিবলৈ ক্ষমতা প্ৰদান কৰিছিল। ইয়াৰ উপৰিও ই প্ৰাদেশিক চৰকাৰক নিৰ্দেশ দিবলৈ ক্ষমতা প্ৰদান

কৰে যে ই কেৱল অধিসূচনাত নিৰ্দিষ্ট কৰিব পৰা উদ্দেশ্যৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব বিচৰা অট্টালিকাসমূহৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য হ'ব। ১৯৪৮ চনৰ ১৫ জানুৱাৰীত বন্ধে চৰকাৰে নিম্নলিখিত অধিসূচনা জাৰি কৰিছিল:-

"বন্ধেবিল্ডিং (নিৰ্মাণৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ) অধ্যাদেশ, ১৯৪৮ৰ ধাৰা ১ৰ উপধাৰা (৪) ৰ দ্বাৰা প্ৰদান কৰা ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰি বন্ধে চৰকাৰে এই নিৰ্দেশ দিয়ে যে উক্ত অধ্যাদেশটো উক্ত আইনৰ অনুসূচীত নিৰ্ধাৰিত অঞ্চলসমূহৰ বাহিৰেও বন্ধে প্ৰদেশৰ সকলো অঞ্চললৈ সম্প্ৰসাৰিত হ'ব আৰু ই কেৱল চিনেমা, থিয়েটাৰ আৰু অন্যান্য মনোৰঞ্জন বা মনোৰঞ্জনৰ স্থানৰ উদ্দেশ্যে ব্যৱহাৰ কৰিব বিচৰা অট্টালিকাসমূহৰ ক্ষেত্ৰতহে প্ৰযোজ্য হ'ব।

এই অধিসূচনাৰ পৰিণাম এইটো আছিল যে ৰত্নাগিৰী জিলাত সেই তাৰিখৰ পিছত নিয়ন্ত্ৰকৰ অনুমতি অবিহনে কোনো চিনেমা ভৱন আৰম্ভ কৰিব নোৱাৰি।

১৯৪৮ চনৰ অধ্যাদেশ ১ক ১৯৪৮ চনৰ একত্ৰিশ সংখ্যক আইন- বন্ধে বিল্ডিং (নিৰ্মাণৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ) আইন, ১৯৪৮ৰ দ্বাৰা বাতিল কৰা হৈছিল। অনুসূচীত নিৰ্দিষ্ট ক্ষেত্ৰসমূহত ইয়াক প্ৰযোজ্য কৰা হৈছিল। ধাৰা ১-ৰ উপধাৰা (৩)য়ে চৰকাৰী গেজেটত অধিসূচনাৰ জৰিয়তে প্ৰাদেশিক চৰকাৰক নিৰ্দেশ দিবলৈ ক্ষমতা প্ৰদান কৰিছিল যে ই তাত নিৰ্দিষ্ট কৰা আন যিকোনো অঞ্চললৈও সম্প্ৰসাৰিত হ'ব। ইয়াৰ উপৰিও ই প্ৰাদেশিক চৰকাৰক নিৰ্দেশ দিবলৈ ক্ষমতা প্ৰদান কৰে যে ই কেৱল অধিসূচনাত উল্লেখিত নিৰ্দিষ্ট উদ্দেশ্যৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব বিচৰা অট্টালিকাসমূহৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য হ'ব। আইনখনৰ ধাৰা ১৫ (১) ত কোৱা হৈছে যে- "বন্ধে বিল্ডিং (নিৰ্মাণৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ) অধ্যাদেশ, ১৯৪৮, ইয়াৰ দ্বাৰা বাতিল কৰা হৈছে আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা ঘোষণা কৰা হৈছে যে ব'ম্বে সাধাৰণ দফা আইন, ১৯০৪-ৰ ধাৰা ৭ আৰু ২৫ৰ বিধানসমূহ বাতিলৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য হ'ব যেন সেই অধ্যাদেশখন এক আইন আছিল।"

প্ৰতিপক্ষগণে বিল্ডিং নিৰ্মাণ নিয়ন্ত্ৰকৰ অনুমতি নোলোৱাকৈ ১৯৪৮ চনৰ একত্ৰিশ সংখ্যক আইনখন আৰম্ভ হোৱাৰ পিছত ১৯৪৮ চনৰ ১৫ আগষ্টৰ পৰা ৰত্নাগিৰিত চিনেমা হল নিৰ্মাণ আৰম্ভ কৰে এই ধাৰণাত যে এই আইনখনৰ কেৱল আইনখনৰ সূচীত উল্লেখ থকা অঞ্চলসমূহতহে প্ৰযোজ্য হ'ব আৰু ৰত্নাগিৰি জিলাখন সূচীত উল্লেখ নথকা বাবে সেই অঞ্চলত আইনখনৰ বিধানসমূহৰ কোনো প্ৰযোজ্য নহ'ব। ফল স্বৰূপে ধাৰা ৪ৰ লগতে ধাৰা ৯(২)ৰ অধীনত অপৰাধ সংঘটিত কৰাৰ বাবে তেওঁলোকৰ

বিৰুদ্ধে গোচৰ চলোৱা হৈছিল। এই যুক্তিৰ ভিত্তিত দোষমুক্ত কৰা হৈছিল যে, যদিও অধিসূচনাখনে অধ্যাদেশখনৰ পৰিসৰ অনুসূচীত বিশেষভাৱে উল্লেখ কৰা অঞ্চলসমূহৰ বাহিৰেও আন অঞ্চললৈ সম্প্ৰসাৰিত কৰিছিল, ব'ম্বে সাধাৰণ দফা আইনৰ ২৫ নং ধাৰাৰ ব্যৱস্থাসমূহ প্ৰয়োগ হোৱাৰ স্বত্বেও ই আইনখনৰ বিধানসমূহ সেই অঞ্চলসমূহলৈ সম্প্ৰসাৰিত কৰা নাছিল। উচ্চ ন্যায়ালয়ে ৰায়দানত ধাৰা ১৫ৰ ভাষাৰ ওপৰত কৰা ব্যাখ্যা ভুল আৰু ইয়াৰ বিধানসমূহ বা ব'ম্বে সাধাৰণ দফা আইনৰ ধাৰা ২৫ৰ বিধানসমূহক সম্পূৰ্ণৰূপে বিবেচনা কৰা হোৱা নাছিল। আইনখনৰ ১৫ নং ধাৰা আৰু বম্বে সাধাৰণ দফা আইনখনৰ ২৫ নং ধাৰাটোৰ সঠিক ব্যাখ্যা অনুসৰি আমি ভাবো যে এই অধ্যাদেশৰ অধীনত ১৯৪৮ চনৰ ১৫ জানুৱাৰীত জাৰি কৰা অধিসূচনাখন ১৯৪৮ চনৰ একত্ৰিশ নং আইনখনৰ অধীনত কাৰ্যকৰী হৈ আছে ফলত এই আইনখনৰ বিধানসমূহ ৰাজ্যৰ অন্যান্য অঞ্চললৈও সম্প্ৰসাৰিত হোৱা বুলি বিবেচিত হৈছিল, যিদৰে অধিসূচনাত উল্লেখ কৰা হৈছে। বম্বে সাধাৰণ দফা আইন, ১৯০৪ৰ ধাৰা ২৫ত উল্লেখ কৰা হৈছে-

“য'ত এই আইন আৰম্ভ হোৱাৰ পিছত কোনো আইন বাতিল কৰা হয় আৰু বম্বে আইন দ্বাৰা পুনৰ প্ৰণয়ন কৰা হয়, পৰিৱৰ্তন কৰা হওক বা নহওক,, পুৰণি আইনৰ অধীনত কৰা বা জাৰী কৰা যিকোনো নিযুক্তি, জাননী, আদেশ, পৰিকল্পনা, নিয়ম, নিয়মাবলী বা প্ৰ-পত্ৰ এতিয়াও বৈধ হ'ব আৰু নতুন আইনৰ অধীনত কৰা বা জাৰী কৰা বুলি গণ্য কৰা হ'ব, যদিহে নতুন আইনে বিশেষভাৱে অন্যথা কোৱা নাই। নতুন আইনখনৰ অধীনত নতুন নিযুক্তি, অধিসূচনা, আদেশ, আঁচনি, নিয়ম, উপ-বিধি বা প্ৰ-পত্ৰ প্ৰস্তুত নকৰালৈকে আৰু পুৰণিবোৰ সলনি নকৰালৈকে এইটো অব্যাহত থাকে।”

এইটো দাবী কৰিব নোৱাৰি যে এই জাননীখন ১৯৪৮ চনৰ একত্ৰিশ সংখ্যক আইনৰ ব্যৱস্থাৰ সৈতে অসামঞ্জস্যপূৰ্ণ আছিল। ই ইয়াৰ আঁচনি আৰু উদ্দেশ্যৰ সৈতে স্পষ্টভাৱে মিল আছে। উচ্চ ন্যায়ালয়ে এই ধাৰণাটোক বিতৰ্ক কৰা নাছিল যে বম্বে সাধাৰণ দফা আইনৰ ২৫নং ধাৰাৰ বিধানসমূহৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি আইনখন বলৱৎ হোৱাৰ পিছত জাননীটো বলৱৎ হৈ থাকিল। অৱশ্যে, ই মত প্ৰকাশ কৰিছিল যে যদিও জাননীখন ১৯৪৮ চনৰ একত্ৰিশ সংখ্যক আইনৰ অধীনত জাৰি কৰা হৈছিল, জাননীখনে সেই নিৰ্দিষ্ট ক্ষেত্ৰসমূহৰ ক্ষেত্ৰত অধ্যাদেশৰ নিয়ম বা বিধানসমূহ প্ৰয়োগ কৰিছিল, কিন্তু ইয়াৰ বাবে সমগ্ৰ আইনখন প্ৰযোজ্য হোৱা নাছিল। উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ মতামত আছিল যে

বোম্বে সাধাৰণ দফা আইন, ধাৰা ২৫ৰ ভিত্তিত "অধ্যাদেশ"ৰ সলনি "অধ্যাদেশ" শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰি। সেয়েহে অধিসূচনাখনৰ আঞ্চলিক ব্যাখ্যা অনুসৰি ইয়াত অধ্যাদেশখন কেৱল নিৰ্দিষ্ট অঞ্চলৰ ক্ষেত্ৰতহে প্ৰয়োগ কৰা হৈছিল। এইটো বিবেচনা কৰা হৈছিল যে যদি এই অঞ্চলসমূহত আইনখন সম্প্ৰসাৰণ কৰাৰ অভিপ্ৰায় আছিল, তেন্তে এনে অভিপ্ৰায় কেৱল ১৯৪৮ চনৰ একত্ৰিশ সংখ্যক আইনত কপাহী কাপোৰ আৰু সূতা (নিয়ন্ত্ৰণ) অধিনিয়ম, ১৯৪৫ত প্ৰণয়ন কৰাৰ দৰে বিধান প্ৰণয়ন কৰি বা বম্বে সাধাৰণ দফা আইন, ১৯০৪ৰ ধাৰা ৯ত ব্যৱহাৰ কৰা ভাষাৰ দৰে ভাষা ব্যৱহাৰ কৰিহে সম্পন্ন কৰিব পাৰি। কপাহী কাপোৰ আৰু সূতা (নিয়ন্ত্ৰণ) অধিনিয়মৰ বিধানসমূহত এই চৰ্তসমূহত আছে:" ভাৰত প্ৰতিৰক্ষা নিয়মৰ অধীনত জাৰি কৰা যিকোনো আদেশত বা ইয়াৰ অধীনত জাৰি কৰা যিকোনো অধিসূচনাত কপাহী কাপোৰ আৰু সূতা (নিয়ন্ত্ৰণ) অধিনিয়ম, ১৯৪৫ ৰ যিকোনো ব্যৱস্থাৰ যিকোনো উল্লেখ আৰু প্ৰদান কৰা হৈছে।" ১৯৪৩ চনৰ আদেশক, যদিহে কোনো ভিন্ন উদ্দেশ্য দেখা নাযায়, তেন্তে এই আদেশৰ সংশ্লিষ্ট বিধানৰ উল্লেখ হিচাপে গণ্য কৰা হ'ব।"

আমি এই যুক্তিৰ ধাৰাক সমৰ্থন কৰাটো সম্ভৱ নহয় বুলি অনুভৱ কৰোঁ। আমাৰ দৃষ্টিত এইটো প্ৰতীয়মান হয় যে আইনৰ ধাৰা ১৫(১)ৰ সামৰণি শব্দসমূহৰ প্ৰতি বিদ্বান ন্যায়াধীশসকলৰ মনোযোগ স্পষ্টভাৱে আকৰ্ষিত কৰা হোৱা নাছিল। ইয়াত বিশেষভাৱে উল্লেখ কৰা হৈছে যে ব'ম্বে সাধাৰণ দফা আইনৰ ৭ আৰু ২৫ ধাৰাৰ বিধানসমূহ বাতিলৰ ক্ষেত্ৰত এনেদৰে প্ৰযোজ্য হ'ব যেন অধ্যাদেশখন এক আইন আছিল।

সেই শব্দবোৰ ব্যৱহাৰ কৰি অধ্যাদেশখনক এক আইনৰ মৰ্যাদা দিয়া হৈছিল আৰু সেয়েহে অধিসূচনাত থকা "অধ্যাদেশ" শব্দটো সেই অনুসৰি পঢ়িব লাগিব আৰু সেই অঞ্চলবোৰলৈ আইনখন সম্প্ৰসাৰিত কৰিব লাগিব, আৰু যদি সেইটো কৰা নহয়, তেন্তে আইনখনৰ ধাৰা ১৫(১)ত ব্যৱহৃত 'সামৰণি শব্দবোৰ'ক সম্পূৰ্ণ প্ৰভাৱ দিব নোৱাৰি। আইনখনৰ ধাৰা ১৫(১)ৰ সামৰণি শব্দবোৰে কপাহী কাপোৰ আৰু সূতা (নিয়ন্ত্ৰণ) আদেশত "বিধান" ৰ দ্বাৰা প্ৰাপ্ত কৰা উদ্দেশ্যটো প্ৰাপ্ত কৰে। ধাৰা ১৫ৰ বিধানসমূহ বিবেচনা কৰাৰ বাবে, অধিসূচনাত ব্যৱহাৰ কৰা ভাষাই অধ্যাদেশখন সেই অঞ্চলসমূহলৈ প্ৰয়োজনীয় পৰিণাম হিচাপে সম্প্ৰসাৰণ কৰাৰ ফলত সেই অঞ্চলসমূহলৈ আইনখনৰ কাৰ্যকলাপ সম্প্ৰসাৰিত কৰাৰ প্ৰভাৱ পৰে। যেতিয়া এখন আইনে কয় যে কিবা এটা ঘটনা বুলি গণ্য কৰা হয়, যদিও এইটো প্ৰকৃততে হোৱা নাছিল, আদালতে এই নিয়মটো কিয় আছে আৰু ই কাক প্ৰভাৱিত কৰে সেয়া বিচাৰি উলিয়াব লাগিব।

আদালতে ইয়াক এনেকুৱা ব্যৱহাৰ কৰিব লাগিব যেন এইটো ঘটছিল আৰু ইয়াৰ পৰিণাম অনুসৰণ কৰিব লাগিব।[এক্স পাৰ্টে ৱালটনঃ ইন ৰে লেভি (১) ত লৰ্ড জাষ্টিছ জেমছয়ে উল্লেখ কৰা ধৰণে] যদি ধাৰা ১৫ত উল্লেখ কৰা বিধিবদ্ধ কল্পকাহিনীৰ উদ্দেশ্যক দৃষ্টিগোচৰ কৰা হয়, তেন্তে ইয়াৰ ফলত সেই কল্পকাহিনীৰ উদ্দেশ্য সম্পূৰ্ণৰূপে পৰাজিত হ'ব যদি অধিসূচনাটো উচ্চ ন্যায়ালয়ে ইয়াক যি আক্ষৰিক পদ্ধতিত ব্যাখ্যা কৰিছে সেই ধৰণে ব্যাখ্যা কৰা হয়। ইষ্ট এণ্ড ডৱেলিংছ কোম্পানী লিমিটেড বনাম ফিনছবাৰী বৰো কাউন্সিল গোচৰত, লৰ্ড এছকুইথে চহৰ আৰু গ্ৰাম্য পৰিকল্পনা আইন, ১৯৪৭ৰ ব্যৱস্থাসমূহৰ সৈতে মোকাবিলা কৰোঁতে একে নীতিৰ কথা উল্লেখ কৰিছিল আৰু তলত উল্লেখ কৰা ধৰণে পৰ্যবেক্ষণ কৰিছিলঃ-"যদি আপোনাক কোনো কাল্পনিক পৰিস্থিতিক বাস্তৱ হিচাপে গণ্য কৰিবলৈ আহ্বান জনোৱা হয়, তেন্তে নিশ্চয়কৈ, যদিহে তেনে কৰাত নিষেধাজ্ঞা নাথাকে, ইয়াৰ পৰিণাম আৰু ঘটনাবোৰো বাস্তৱ হিচাপে কল্পনা কৰিব লাগিব, যিবোৰ, যদি অনুমানমূলক পৰিস্থিতি প্ৰকৃততে বিদ্যমান আছিল, অনিবাৰ্যভাৱে ইয়াৰ পৰা প্ৰবাহিত হৈছিল বা ইয়াৰ লগত জড়িত আছিল। বিধিটোত কোৱা হৈছে যে আপুনি এক নিৰ্দিষ্ট পৰিস্থিতিৰ কল্পনা কৰিব লাগিব; ইয়াত কোৱা নাই যে এনে কৰাৰ পিছত, সেই পৰিস্থিতিৰ অনিবাৰ্য পৰিণতিৰ ক্ষেত্ৰত আপুনি আপোনাৰ কল্পনাক বিচলিত কৰিব লাগিব বা অনুমতি দিব লাগিব।"

এনেদৰে ব'ম্বে সাধাৰণ দফা আইনৰ ২৫ নং ধাৰাৰ ব্যৱস্থাসমূহ অধ্যাদেশখন বাতিল কৰাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য বুলি ঘোষণা কৰা আৰু সেই অধ্যাদেশক আইন হিচাপে গণ্য কৰাৰ পৰিণামটো হ'ল য 'তেই অধিসূচনাত "অধ্যাদেশ" শব্দটো দেখা যায়, সেই শব্দটো আইন হিচাপে পঢ়িব লাগিব।

ওপৰত দিয়া কাৰণবোৰৰ বাবে আমি সন্কুষ্ট যে উচ্চ ন্যায়ালয়ে এই সিদ্ধান্তত ভুল কৰিছিল যে জাননীখনে কেৱল অধ্যাদেশৰ ব্যৱস্থাসমূহ ৰঞ্জাগিৰী জিলালৈ সম্প্ৰসাৰিত কৰিছিল আৰু ১৯৪৮ চনৰ একত্ৰিশ সংখ্যক আইনৰ ব্যৱস্থাসমূহ সেই অঞ্চললৈ সম্প্ৰসাৰিত কৰা নাছিল। অৱশ্যে এইটো লক্ষ্য কৰিব পাৰি যে অট্টালিকা নিৰ্মাণৰ ক্ষেত্ৰত নাগৰিকৰ অধিকাৰ প্ৰভাৱিত হোৱা বিষয়ত কিছু পৰিমাণে জড়িত ভাষা ব্যৱহাৰ কৰি অধ্যাদেশৰ অধীনত জাৰি কৰা জাননীবোৰ জীয়াই ৰখাত বিধানমণ্ডলে গ্ৰহণ কৰা পদ্ধতিটো বৰ সন্তোষজনক নাছিল। এইটোৱে নিশ্চিতভাৱে তিনিজন ন্যায়াধীশক ভাবিবলৈ প্ৰেৰিত কৰিছে যে বিধানমণ্ডলৰ অভিপ্ৰায় ভাষাৰ দ্বাৰা প্ৰকাশ কৰা হোৱা নাছিল। যিসকল লোক অধিবক্তা নহয় তেওঁলোকে হয়তো এইটো ভাবিবলৈ

বিপথে পৰিচালিত হ'ব পাৰে যে অধ্যাদেশৰ অধীনত জাৰী কৰা জাননীখন বাতিলৰ লগে লগে শেষ হৈছে আৰু আইনখনৰ অধীনত পুনৰ জাৰী কৰা হোৱা নাই, যাৰ ব্যৱস্থাবোৰে পুনৰ স্পষ্ট ভাষাত প্ৰদান কৰে যে ই কেৱল সূচীত উল্লেখ কৰা অঞ্চলসমূহলৈহে সম্প্ৰসাৰিত হয় আৰু যিয়ে ইয়াক সম্প্ৰসাৰণ কৰাৰ ক্ষমতা প্ৰদান কৰে, সেই অঞ্চলবোৰ আইনখনৰ পৰিসৰৰ পৰা বাদ দিয়া হৈছে। বিধানমণ্ডলে যদি সৰল আৰু দ্ব্যর্থহীন ভাষা ব্যৱহাৰ কৰি নিজৰ অভিপ্ৰায় স্পষ্ট কৰিছিল তেন্তে ই অধিক সহজ হ'লহেঁতেন।

এই বিষয়ত আৰু আগবাঢ়িব নোৱাৰিব বুলি বিদ্বান এটৰ্নী-জেনেৰেলে দিয়া প্ৰতিশ্ৰুতিৰ বাবে, উত্তৰদাতাসকলৰ দোষমুক্ত কৰাৰ আদেশ বাতিল কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই, যিটো যিদৰে আছে তেনেদৰেই থাকিব।

আপীল মঞ্জুৰ কৰা হ'ল।

দোষমুক্ত কৰাটো বাতিল কৰা নহ'ল।

আপীলকাৰীৰ হৈ অধিবক্তা: জি এইচ ৰাজাধ্যক্ষ

প্ৰতিপক্ষৰ হৈ অধিবক্তা: গণপত ৰায়

X
